

Eerste liefde

Ik neem aan dat voor de meesten van ons zoals we hier zitten – in een kerk – het geen gekke gedachte is om te geloven in God. Dat we zelfs daar tijd aan willen besteden.

En toch zitten we hier allemaal verschillend.

Het verhaal dat ik vandaag met jullie wil lezen gaat ook over twee mensen die graag bij Jezus willen zijn. Maar ze kunnen niet meer verschillen in hun houding en handelen. Ontmoet Simon en een naamloze vrouw:

Een van de farizeeën nodigde Hem uit om te komen eten, en toen Hij het huis van de farizeeër was binnengegaan, ging Hij aanliggen voor de maaltijd. Een vrouw die in de stad bekendstond als zondares had gehoord dat Hij bij de farizeeër thuis zou eten, en ze ging naar het huis met een albasten flesje met geurige olie. Ze ging achter Jezus staan, aan zijn voeteneinde; ze hilde en zijn voeten werden nat door haar tranen. Ze droogde ze met haar haar, kuste ze en zalfde ze met de olie. Toen de farizeeër die Hem had uitgenodigd dit zag, zei hij bij zichzelf: Als Hij een profeet was, zou Hij weten wie de vrouw is die Hem aanraakt, dat ze een zondares is.

Lukas 7:36-39 NBV21

Ik probeer me deze situatie in te beelden. De Farizeeën waren vrome mensen, maar met Jezus hadden ze toch wel moeite. Het siert deze Simon dat hij in ieder geval Jezus uitnodigt. We kennen zijn motief niet, maar we lezen wel dat de hele stad ervan heeft geweten. Hij hield het niet geheim.

Misschien omdat het voor zijn aanzien ook goed was dat hij zich interesseerde in Jezus. En misschien was het voor zijn LinkedIn profiel ook wel mooi als hij een selfie kon plaatsen van Jezus bij hem aan tafel?

Of had hij oprecht interesse? Was hij oprecht vereerd? Of wilde hij gewoon een pittig gesprek met deze rabbi, omdat hij zich zorgen maakte om zijn theologie en zijn oneigenlijke selectie van leerlingen en dubieuze praktijken en wonderen.

We weten het niet. We moeten het raden.

Hoe anders is de vrouw waarover het verhaal spreekt. Ze heeft geen naam. Een onzichtbaar bestaan is misschien ook wel wat ze het liefst zou hebben geleid. Ze was

toch tegen haar wil in bekend. Als zondares. Misschien iemand met net te weinig zelfbeheersing, die de aandacht van mannen iets te verleidelijk vond, of konden mannen haar schoonheid niet aan?

In ieder geval zien we dat zij achter Jezus gaat staan. Ze hoeft hem niet in de ogen te kijken, ze hoeft geen persoonlijke aandacht van Hem. Ze huilt. Zou het schaamte zijn geweest? Schuldbesef? De tranen zijn er zo veel dat ze er de voeten van Jezus mee kan wassen...

Twee mensen die verlangen naar de nabijheid van Jezus. Ze hebben het allebei nodig. De één wil bij Jezus zijn voor aanzien, de ander voor aanvaarding. Het lijken twee uitersten die misschien wel ver weg bij ons staan.

Of herken je je in één van hen? Of in allebei?

Zit er niet een Simon met schone schijn én een huilende gebroken zondaar of zondares in ons allemaal?

*Al veel te lang verborg ik mij
Verstoopt achter m'n schone schijn
mijn ziel op slot door mijn onzekerheid*

*Een angstig en gebroken hart
Door schuld en schaamte afgemat
Wie ziet mij hier, wie wacht er nou op mij?*

*Opgebrand en uitgeteld
En in mezelf teleurgesteld
Mijn eigen wegen leidde nergens heen*

*Met heimwee naar geborgenheid
verlangend naar intimiteit
Kan ik nog terug of blijf ik hier alleen?*

Dit zijn de coupletten van het lied Eerste Liefde. Je vindt het op het album Jezus Messias van Mozaiek Worship.

Als ik deze coupletten hoor, dan hoor ik zowel Simon de farizeeër zingen als de naamloze vrouw.

Ik hoor een Simon, onzeker over zichzelf, zijn status. Hij had ontdekt dat die positie hem uiteindelijk ook niet de vervulling bracht die hij zocht. Hij werd overspoeld door onvervulde leegte. Hij deed zijn best, was slim genoeg om Jezus bij hem aan tafel te krijgen. Hij zocht en diende God met zijn hele bestaan maar heeft zijn innerlijke rust niet kunnen vinden.

Ik herken mezelf in Simon, in fases in mijn leven. Het onzekere gevoel dat je altijd meer moet presteren...

Maar het lied is ook het verhaal van die vrouw. Die het leven niet meer overzag. Vastgelopen door eigen gedrag. En ze moest het verschrikkelijk hebben gevonden om elke keer te worden nagestaard als zij over straat liep, langs de marktkraampjes struinde, of misschien wel naar de synagoge wilde.

Jezus ziet ze allebei. Maar het verhaal krijgt een interessante wending:

Toen draaide Hij zich om naar de vrouw en vroeg aan Simon: 'Zie je deze vrouw? Ik ben in jouw huis te gast, en je hebt Me geen water voor mijn voeten gegeven; maar zij heeft met haar tranen mijn voeten natgemaakt en ze met haar haar afgedroogd. Jij hebt Me niet begroet met een kus; maar zij heeft, sinds Ik hier binnenkwam, onophoudelijk mijn voeten gekust. Jij hebt mijn hoofd niet met olie gezalfd; maar zij heeft met geurige olie mijn voeten gezalfd. Daarom zeg Ik je: haar zonden zijn haar vergeven, al waren het er vele, want ze heeft veel liefde betoond; maar wie weinig wordt vergeven, betoont ook weinig liefde.' Toen zei Hij tegen haar: 'Uw zonden zijn u vergeven.' De andere gasten dachten bij zichzelf: Wie is Hij, dat Hij zelfs zonden vergeeft? Hij zei tegen de vrouw: 'Uw geloof heeft u gered; ga in vrede.'

Dit had Simon niet verwacht. Dat hij degene zou zijn die zou worden aangesproken. Die vrouw was toch de zondares...

Er waren in de tijd van Jezus een aantal gebruiken als je gasten kreeg:

- Je bood water aan om de voeten te wassen. Die waren vaak stoffig van buiten, om maar niet te spreken dat ze grote kans hadden om met hun sandalen in de uitwerpselen van dieren te stappen. Zo ga je niet aan tafel. Maar het water ontbrak.
- Je gaf een begroetingskus. Een kus op de wang of hand was de standaard, respectvolle begroeting voor een gelijke of een geëerde leraar. Het was het teken van vrede en welkom.

- Een druppel olijfolie op het hoofd verfriste de gast na de hete zon en liet iemand weer lekker ruiken voor aan tafel.

Het achterwege blijven van deze gewoontes betekende afstandelijkheid en subtiele vernedering. Simon liet de minimale fatsoensnormen achterwege. Hij nodigde Jezus wel uit voor het diner — om welke reden dan ook — maar behandelde Hem niet als een geëerde gast. Door Jezus het water, de kus en de olie te onthouden, gaf hij een subtiel publiek signaal: "Je bent hier welkom aan tafel, maar denk niet dat ik jou als mijn meerdere of als profeet zie."

De cultuur zegt dat Simon de gastheer was en de vrouw een 'onreine' indringer. Maar de vrouw vervulde de rol van de gastheer die Simon liet liggen met een voetwassing, kus en olie — en deed dat in het kwadraat. Ze gebruikte haar tranen in plaats van water, haar eigen eer (haar loshangende haar, wat voor vrouwen in het openbaar een schande was) als handdoek, en haar kostbaarste bezit in plaats van gewone olijfolie.

En dan klinken die woorden van Jezus: "Uw zonden zijn vergeven." Jezus legt haar geen straf op, maar spreekt haar vrij. Zijn juk is zacht, Zijn last is licht.

En als dat bij de gasten ook weer verontwaardiging oproept, doet Hij er nog een schepje bovenop, en klinken Zijn liefdevolle woorden als een liefdeslied: *Uw geloof heeft u gered; ga in vrede.*

*Toen klonk Uw liefdeslied
Ik hoorde Uw melodie
De woorden waarmee U riep
Kom weer terug bij Mij
Uw stem als een symfonie
Maakt dat mijn hart weer zingt
samen in harmonie de stilte is voorbij*

Wat een refrein is dat. Dit is het hart van God.

Maar wat was nu het kenmerkende verschil tussen Simon en de zondares?

Het was niet hun onzekerheid, schaamte of schuld. Het was hoe ze ermee omgingen.

Dat wordt ons duidelijk door het middenstuk in deze geschiedenis.

Maar Jezus zei tegen hem: 'Simon, Ik heb je iets te zeggen.' 'Meester, spreek!' zei hij. 'Er was eens een geldschieter die twee schuldenaars had: de een was hem

vijfhonderd denarie schuldig, de ander vijftig. Omdat ze het geld niet konden terugbetalen, schold hij beiden hun schuld kwijt. Wie van de twee zal hem de meeste liefde betonen?’ Simon antwoordde: ‘Ik veronderstel degene aan wie hij het grootste bedrag heeft kwijtgescholden.’ Hij zei tegen hem: ‘Dat is juist geoordeeld.’

Jezus verwijst hier natuurlijk naar wat de vrouw deed: de tranen, het kussen en de olie. Haar gedrag mag dan misschien wel verwerpelijk zijn. Haar geloof en aanbidding zijn aanstekelijk. Zij heeft ontdekt dat Jezus aanbidden en liefhebben het hoogste doel is.

Je kunt nog zoveel doen voor de kerk, voor de ander. Daar is niets mis mee, integendeel. Maar waar komt het uit voort? Wat is de bron van je daden? Wie is de bron van je leven?

De kernvraag uit ons Bijbelgedeelte en dit prachtige lied is volgens mij deze: Hoe reageer je op God in je leven?

Helemaal terug, aan het begin van de bijbel lezen we hoe Adam en Eva na de zondeval reageren op Gods aanwezigheid.

Toen de mens en zijn vrouw de HEER God in de koelte van de avondwind door de tuin hoorden wandelen, verborgen zij zich voor Hem tussen de bomen. Maar de HEER God riep de mens: ‘Waar ben je?’

Genesis 3:8-9

Ze verborgen zich voor Hem.

En God vroeg: Mens, waar ben je?

De vrouw uit ons verhaal had het begrepen. Zij verborg zich niet langer.

Opmerkelijk is haar reactie: ze geeft alles wat ze heeft. De duurste olie, haar kwetsbare tranen en nederige dienstbaarheid. Teken van Liefde, noemt Jezus ze.

Wat ze daarmee zegt? Dat Jezus voor haar op de eerste plaats staat. Dat Hem kennen meer vervulling geeft dan de duurste bezittingen. Hij is haar eerste liefde.

Haar antwoord op het liefdeslied van Jezus voor haar is haar liefdeslied voor Hem.

*Heer u bent mijn eerste liefde,
Kom herstel mijn eerste liefde*

*Hier is mijn liefdeslied
Ik geef U mijn melodie
Vader ik heb U lief
Want U hield eerst van mij
Ik geef U wat U verdient
tot iedereen hoort en ziet:
Ik ben van mijn geliefde en Hij is van mij*

*Uw stem als een symfonie
Maakt dat mijn hart weer zingt
samen in harmonie de stilte is voorbij*

Prachtig. En toch lijken we vaak op Simon. Ons leven lijkt best op orde. En we doen oprecht de goede dingen. Onze eerste liefde ligt bij onszelf. Wat dat ook is.

En de spiegel die dit verhaal ons voorhoudt is dat, als het goed met ons gaat, God wel deel kan zijn van ons leven, maar geen eerste liefde. We maken tijd vóór Jezus, maar geen prioriteit ván Jezus.

Hoe plan jij je dag, je week, je jaar in? Want dat laat je eerste liefde zien.

De eerste les van dit Bijbelverhaal is misschien wel deze: Hoe meer je bezig bent met jezelf, hoe lastiger het is om God je eerste liefde en je hoogste prioriteit te maken.

En die andere les is net zo mooi. Kom ook naar Jezus als je niets moois mee te brengen hebt. Als je het gevoel hebt dat mensen je nakijken. Breng alles maar bij Jezus en luister naar Zijn liefdeslied.

Ik wil je tot slot drie vragen meegeven om over na te denken:

1. Herken je je in de farizeeër Simon en/ of de vrouw?
2. Durf je je schuld en schaamte niet langer te verbergen en ermee in het licht te komen en naar Jezus te gaan?
3. Waar ligt jouw eerste liefde?

Laten we bidden.

Heer Jezus,

Hier staan we dan. Met alles wat er in ons leeft. Met de Simon in ons — die zo graag de boel op orde heeft, die meedoet, die presteert, maar ondertussen de diepe rust en intimiteit met U kwijtraakt. En met die vrouw in ons — die zich soms zo schaamt, die vastgelopen is in eigen keuzes, die verlangt naar aanvaarding en vergeving.

Dank U wel dat U ons ziet. Dat U niet wegloopt voor onze gebrokenheid en niet onder de indruk bent van onze schone schijn. Dank U dat U ons altijd weer opzoekt en vraagt: *'Waar ben je?'*

Heer, vergeef ons waar we ons voor U hebben verborgen. Vergeef ons als we wel tijd voor U maakten, maar U niet de eerste plek gaven. Maak ons stil, zodat we Uw liefdeslied over ons leven kunnen horen. De stem die zegt dat we gezien zijn, dat onze zonden vergeven zijn en dat we in vrede mogen gaan.

Laat ons hart weer zingen, samen in harmonie met U. Leer ons om alles wat we zijn en hebben aan Uw voeten neer te leggen. Herstel onze eerste liefde, Heer. Want U hield als eerste van ons.

Dat bidden we in Uw liefdevolle Naam,

Amen.

[Lied vanaf Bridge full band]